KIRKKOPALVELUT

Valtiovarainvaliokunnan kuuleminen

Eija Kilgast, varainhankinnan päällikkö

24.5.2022

KIRKKOPALVELUT

Kirkkopalvelut ry:n lausunto hallituksen esityksestä laeiksi arvonlisäverolain väliaikaisesta muuttamisesta

- Kirkkopalvelut ry kiittää mahdollisuudesta saada antaa lausunto
- Kirkkopalvelut ry on julkisoikeudellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää mm. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja sen seurakuntien toimintaa lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi sekä edistää ihmisten terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia.
- Tarkoituksemme saavuttamiseksi toteutamme hyväntekeväisyystoimintaa heikommassa asemassa olevien ihmisten auttamiseksi mm. Yhteisvastuukeräyksen ja Kotimaanavun kautta.
- Kotimaanapu on hyväntekeväisyyspalvelu, joka auttaa kriisien ja katastrofien uhreja Suomessa, syntyperään, uskontoon tai poliittiseen vakaumukseen katsomatta. Autettavien ei tarvitse olla seurakunnan jäseniä.
- Lahjoitusvaroja käytetään avuntarvitsijoiden auttamiseksi taloudellisesti, tavara- tai ruoka-avun kautta tai muin välttämättömin toimin, joiden avulla vaikeuksissa olevien ihmisten elämänlaatua halutaan kohentaa.
- Kirkkopalvelut kerää varoja omalla rahankeräysluvalla hätäapurahastoon tai paikalliskeräyksinä ja välittää avun perille ev.lut. seurakuntien diakoniatyön kautta.
- Kirkkopalvelut varmistaa yhdessä seurakuntien kanssa, että apu kohdentuu sinne, missä hätä on suurin ja varmistaa, että apu menee perille.

Esitys on lähtökohtaisesti hyvä, mutta asettaa avustettavat eriarvoiseen asemaan

- Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvonlisäverolakia väliaikaisesti siten, että Ukrainan kriisin johdosta pakeneville henkilöille maksutta luovutettaviksi tarkoitettujen tavaroiden kotimaiset myynnit tällaisiin tavaroihin liittyvät palvelut säädettäisiin arvonlisäverottomiksi.

- Esitys on lähtökohtaisesti hyvä, sillä se mahdollistaisi näin entistä tehokkaamman ja laajemman avun antamiseen, sekä avustuksen arvo olisi lähes neljänneksen suurempi.

- Arvonlisäverotuksen helpottaminen juuri Ukrainan kriisin johdosta annettavalle avulle **saattaisi avun saajat eriarvoiseen asemaan keskenään.** Lisäksi se asettaa avustusjärjestöt haasteelliseen asemaa, kun niiden olisi toiminnassaan **huomioitava erilaiset käytännöt eri kohderyhmille annettavan avun osalta**. Tämä toisi **käytännössä merkittävää hankaluutta ja hallinnollista työtä, joka aiheuttaisi keräyskulujen kasvua.**

- Kotimaanavun hyväntekeväisyyspalvelussa Kirkkopalvelut kerää lahjoituksia, mutta avun perille vie ev.lut. seurakuntien diakoniatyö. Seurakunnat tuntevat alueensa avun tarpeet ja apua tarvitsevat usein henkilökohtaisesti.
- Kotimaanavun lahjoitusvarat muuttuvat seurakunnille annettaviksi avustuksiksi tai lahjakorteiksi joilla he hankkivat tarvikkeita, tuotteita tai palveluita. Tässä herää huoli siitä, miten liikkeet pystyvät erottelemaan arvonlisäverosta vapaan lahjakortin ja arvonlisäverollisen. Taipuvatko kauppojen kassajärjestelmät siihen?

KIRKKOPALVELUT

Edellisen perusteella toteamme seuraavaa

- Rahankeräyslain mukaisesti hankituilla lahjoitusvaroilla tehtyjen hyödykkeiden tai palveluiden arvonlisäverottomuus lisäisi merkittävästi toimittamamme avun määrää.
- Käytännössä tämä olisi ko. oston alv -kannan mukaisesti. Avustettavan itsensä käyttämän lahjakortin vapaus arvonlisäverotuksesta vaatisi kaupan järjestelmiltä ohjelmointia.
- Kokonaisuutena selkeintä olisi pitää yleishyödyllisten rahankeräyslain alaisten toimijoiden toiminta arvonlisäverotuksen ulkopuolella siten että em. lisäksi hyväntekeväisyyteen lahjoittavat yritykset voisiva vähentää lahjoituksensa arvonlisäveron omassa verotuksessaan.
- Myös Kirkkopalvelujen Kotimaanavun periaatteiden mukaisesti apua annetaan tarveperusteisesti ja tasapuolisesti kaikille sitä tarvitseville täällä Suomessa. Tästä näkökulmasta katsoen arvonlisäverotuksen helpottaminen juuri Ukrainan kriisin johdosta annettavalle avulle paitsi laittaa avunsaajat eriarvoiseen asemaan keskenään, myös vaikeuttaa hyväntekeväisyystoimijoiden asemaa, kun niiden olisi toiminnassaan huomioitava erilaiset käytännöt eri kohderyhmille annettavan avun osalta.